L. W. 8.000/875.

Aleg. XXXIX.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o stanie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 7. października 1874 raczył Wysoki Sejm przyjąć do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o przebiegu założenia szkoły krajowej gospodarstwa lasowego we Lwowie i powziął w tej sprawie następne uchwały:

„1. Sejm uchwala etat nauczycieli przy krajowej średniej szkole gospodarstwa lasowego przez Wydział krajowy w sprawozdaniu zaprojektowany.“

„2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia i podniesienia pożyczki z galicyjskiej kasy oszczędności w sumie 9.000 złr. a. w. na procent 6%, w 27 latach umorzyć się mającej, na hipotekę realności we Lwowie pod l. 937¼ położonej, będącej własnością funduszu krajowego, a przeznaczonej na umieszczenie szkoły gospodarstwa lasowego, jakoteż do zeznania w tym celu karty dłużnej we formie przez Dyrekcyę galicyjskiej kasy oszczędności wymaganej.“

„3. Sejm uchwala budżet krajowy średniej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1875 sprawozdaniem Wydziału krajowego zaprojektowany, upoważniając Wydział krajowy do przenoszenia zaoszczędzeń jednej pozycyi na pokrycie przewidzieć się niedającej nadwyżki wydatków w innej pozycyi, i postanawiając pokryć okazujący się niedobór w kwocie 5.800 złr. a. w. z funduszu krajowego“.

„4. Sejm wyznacza w pierwszych trzech latach istnienia szkoły roczną sumę 2400 złr. na stypendya w wysokości 100 do 250 złr. dla uczniów średniej szkoły lasowej do rozporządzenia Wydziału krajowego.“

„5. Sejm wyznacza roczną sumę 600 złr. na pokrycie kosztów naukowych wycieczek.“

„6. Sejm poleca komisyi budżetowej, ażeby powyższe sumy 5800 złr., 2400 złr. i 600 złr. a. w. wstawiła jako wydatki funduszu krajowego w budżet tego funduszu na rok 1875.“

Przytoczona uchwała Wysokiego Sejmu, otrzymawszy co do drugiego ustępu, upoważniającego do zaciągnięcia pożyczki, paragrafem 20. statutu krajowego wymaganą Najwyższą sankcyę, podała Wydziałowi krajowemu możność wprowadzenia w życie tego zakładu, mającego dla naszego kraju tak wielką doniosłość.

Przedewszystkiem przystąpiliśmy do ukonstytuowania kuratoryi, jako bezpośredniego nadzoru szkoły w myśl §. 14° organizacyjnego jej statutu.

W skład kuratoryi wchodzą:

Wny Dr. Kajetan Orlecki, c. k. Radca Namiestnictwa, jako delegat rządowy; Wny Mieczysław Marasse, jako jego zastępca. JWy Włodzimierz hr. Dzieduszycki, jako delegat Wy-

działu krajowego i Wny Dr. Piotr Gross jako jego zastępca, JO. Adam książę Sapieha jako delegat komitetu c. k. galic. Towarzystwa gospodarczego i Wny Edward Weissmann jako jego zastępca.

Dnia 5. października 1874 ukonstytuowała się kuratorya wybrawszy przewodniczącym JWgo Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego.

Drugą z porządku czynnością było utworzenie grona nauczycielskiego, na podstawie etatu przez Wysoki Sejm uchwalonego.

O zamianowaniu p. Henryka Strzeleckiego pierwszym profesorem i zarazem dyrektorem szkoły lasowej, jakoteż p. Władysława Tynieckiego, profesorem — donieśliśmy Wysokiemu Sejmowi w przeszłorocznem sprawozdaniu naszem.

Kuratorya powołała na posady docentów i adjunktów osobistości, które albo na tutejszych wyższych zakładach naukowych posady profesorów piastują, albo znani są jako specyaliści w swych zawodach. — Wydział krajowy zatwierdził te zarządzenia kuratoryi stosownie do postanowienia §. 14. statutu organizacyjnego.

Do wykładów matematyki elementarnej, fizyki experymentalnej i meteorologii powołano Dr. Tomasza Staneckiego, profesora fizyki przy Uniwersytecie lwowskim, dla inżynieryi leśnej z uwzględnieniem ususzania i nawodniania p. Józefa Jaegermana, profesora nauk inżynierskich przy Akademii technicznej; dla chemii ogólnej organicznej i nieorganicznej Dr. Bronisława Radziszewskiego, profesora chemii przy Uniwersytecie lwowskim, dla ekonomii politycznej w zarysie i dla nauki o ustawach i przepisach tyczących się gospodarstwa leśnego i polowego Dr. Tilla, docenta przy szkole gospodarstwa wiejskiego w Dublanach; dla nauki stylu i ćwiczeń stylistycznych w języku polskim i niemieckim Dr. Edwarda Zgórskiego, suplenta przy Akademii technicznej; dla zoologii Dr. Zygmunta Romera, jako zastępcę adjunkta, a w końcu dla rysunków geometrycznych i z wolnej ręki p. Marconiego profesora rysunków i ornamentyki przy lwowskiej Akademii technicznej.

Posada docenta miernictwa zostanie dopiero z rozpoczęciem letniego kursu obsadzoną.

Wtym czasie wykończono również przekształcenie nabytej realności na umieszczenie w niej zakładu naukowego i wewnętrzne urządzenie onego. Mianowicie podnieść należy urządzenie muzeum, zaopatrzone odpowiednio celowi głównie dzięki hojności JWgo Włodzimierza hr., Dzieduszyckiego i ofiarności Wgo Henryka Strzeleckiego.

Na wniosek kuratoryi nastąpiło uroczyste otwarcie szkoły krajowej gospodarstwa lasowego dnia 24. października 1874 po uroczystem nabożeństwie odbytem w kościele parafialnym św. Mikołaja, w obecności zastępców Władz rządowych, Uniwersytetu i technicznej Akademii, Władz autonomicznych, reprezentacyi miasta Lwowa, Towarzystwa gospodarczego i szkoły gospodarczej w Dublanach.

Przy tej sposobności uważaliśmy za stosowne złożyć podziękowanie J. E. p. Ministrowi rolnictwa Chlumeckiemu, który radą i czynem wspierał nasze zabiegi około założenia szkoły, przyczyniając się ze skarbu państwa znaczną kwotą 7000 zł. do jej założenia, a nadto zapewniając jej roczną subwencyę w sumie 5.000 zł. w. a.

Co do ilości uczniów szkoły lasowej i co do postępu w naukach okazały się w pierwszem półroczu następne rezultaty:

Na podstawie odbytych egzaminów wstępnych przyjęto na początku roku szkolnego:
na pierwszy kurs 15 uczniów zwyczajnych,
na drugi kurs 5 uczniów, razem było uczniów zwyczajnych 20, zaś uczniów nadzwyczajnych i gości 12; z tych wystąpiło: na pierwszym kursie 2. uczniów zwyczajnych, na drugim kursie jeden; przed samym przeto egzaminem z pierwszego półrocza było:
na pierwszym kursie uczniów 13 zwyczajnych,
na drugim kursie uczniów 4.

Na mocy uchwały kuratoryi przypuszczono do egzaminu z pierwszego półrocza:

z pierwszego kursu uczniów nadzwyczajnych 6, zaś na mocy przyzwolenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Wys. Ministerstwem rolnictwa:

z drugiego kursu ucznia nadzwyczajnego 1.

Do egzaminu z pierwszego półrocza przystąpiło zatem:

na pierwszym kursie uczniów 19

na drugim kursie uczniów 5

razem uczniów 24; z tych jednak jeden z kursu drugiego dla słabości nie poddał się egzaminowi, uzyskał jednak pozwolenie kuratoryi, do przypuszczenia do egzaminu po wyzdrowieniu.

Rezultat egzaminu półrocznego był następujący: na pierwszym kursie otrzymało:

postęp bardzo dobry uczniów 5, postęp dobry uczniów 6, postęp dostateczny uczniów 8.,

na drugim kursie otrzymało:

postęp dobry uczniów 3, postęp dostateczny uczeń 1.; — wszyscy przeto obstali przy egzaminie.

Dodać tu jeszcze muszę: że uczęszczanie na wykłady wszystkich uczniów było bardzo pilne, zaś zachowanie się ich wzorowe, co świadczy o zamiłowaniu do pracy i o moralnem usposobieniu uczących się.

Stan uczniów na początku drugiego półrocza jest:

na pierwszym kursie uczniów 19

na drugim kursie uczniów 5

razem uczniów 24 zwyczajnych; uczniów nadzwyczajnych i gości jest obecnie 6.

W ciągu kursu poczyniono wszystko to, co by uczniom ułatwić mogło korzystanie z nauk, a mianowicie wyjednano u Senatu c. k. Uniwersytetu zezwolenie korzystania z biblioteki, z ogrodu botanicznego, z chemicznego laboratoryum i z muzeów przyrodniczych, następnie poczyniono zarządzenia dla naukowych wycieczek i doświadczeń w lasach winnickich.

Również udaliśmy się do właściwych Ministerstw o przyznanie uczniom szkoły lasowej tych ułatwień co do jednorocznej wojskowej służby ochotniczej, jakie nadane zostały uczniom innych szkół tej kategoryi.

Obecnie po ukończeniu pierwszego kursu przedstawi nam kuratorya wniosek co do rozdania stypendyów pomiędzy pilnych i pomocy potrzebujących uczniów,

Oprócz tych zarządzeń pod względem naukowym, uporządkowaliśmy również stosunki szkoły lasowej pod względem administracyjnym, a mianowicie zaciągnęliśmy na podstawie upoważnienia Wysokiego Sejmu pożyczkę w galic. kasie oszczędności w sumie 9.000 zł. na procent po 6% umorzyć się mającą w 27 latach, na hipotekę realności l. 937$\frac{1}{4}$, w której szkoła lasowa jest umieszczoną, spłaciliśmy resztę ceny kupna tej realności p. Augustowi Grabowskiemu i pokryliśmy koszta wewnętrznego urządzenia szkoły.

W końcu wyjednaliśmy dla realności, w której szkoła krajowa gospodarstwa lasowego jest pomieszczoną, uwolnienie od podatku domowo-czynszowego stosownie do obowiązujących przepisów.

Zamykając niniejsze sprawozdanie o stanie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego mamy sobie za obowiązek wyjaśnić, dla czego nie mogło być zamieszczone w ogólnem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego.

Ogólne sprawozdanie obejmuje okres czasu po koniec stycznia 1875, a wówczas nie były jeszcze pokończone administracyjne czynności, przedsięwzięte w celu uporządkowania stosunków materyalnych szkoły lasowej, ani też były wiadome wyniki naukowe pierwszego półrocza, które podać do wiadomości Wysokiego Sejmu, jako założyciela tej szkoły, uważaliśmy za nieodzowne.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości sprawozdanie o stanie szkoły krajowej gospodarstwa lasowego.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. ks. Krakowskiego.

We Lwowie dnia 8. kwietnia 1875.

Marszałek krajowy:
Alfred hr. Potocki, w. r.

Sprawozdawca:
Paweł Skwarczyński, w. r.
Członek Wydziału krajowego.